

Abstrakt

Práce se soustřeďuje na komplexní rozbor poetiky románu Vladimira Nabokova *Pozvání na popravu* z hlediska jeho kulturního kontextu. Konkrétně se zabývá jeho souvislostmi se sovětskou divadelní avantgardou, s mytopoetickým symbolismem a s ranou literární avantgardou.

Z pohledu divadla přistupujeme k románu jako k parodii na porevoluční avantgardní experimenty sovětské scény. Speciální pozornost je věnována té okolnosti, že vlivem teatralizace textu, tj. připodobení románového prostoru divadelnímu představení, dochází k rozdělení diegeze *Pozvání na popravu* na dva rovnocenné protikladné světy, z nichž lze každý usouvztažnit s určitou poetikou. Svět soustředěný do hlavní postavy Cincinnata je inspirovaný symbolismem, a to především symbolem a symbolistickým vnímáním světa Andreje Bělého. Ústředním hybným principem této reality je sémiotizace světa. Jeho protiklad tvoří okolní románový svět, který je formován prostřednictvím principu desémiotizace, jenž demonstrativně nahrazuje přenesené významy přímými. Z pohledu sémiotických modelů tedy v románě dochází ke střetu dvou různých pojetí slova: proti symbolistické sémiotizaci reality je postavena desémiotizace jako ústřední aspekt formalisticko-futuristické avantgardy, která hrdinův svět systematicky rozkládá. Ani jeden z těchto světů však není vítězný, v závěru dochází k jejich syntéze, což hrdinovi pomůže se z románového světa osvobodit. K *Pozvání na popravu* lze tedy přistupovat jako k osobitému manifestu uměleckého slova, který prostřednictvím předvedení a ontologizace různých koncepcí a postupů polemizuje s dvěma odlišnými poetikami.